

UREDNIKI IN ŠE EDEN OB JUBILEJU

Kot smo poročali že v prejšnji številki Nsk, slavimo letos 15-letnico izida prve številke Naše skupnosti. Ob tem pomembnem jubileju smo povabili na razgovor oba nekdanja glavna in odgovorna urednika Štefana TROBIŠA in Bogdana ŠTURMA ter sedanjega glavnega urednika Slavka GERLICO. Pogovarjali pa smo se tudi z najstarejšim članom uredniškega odbora, dolgoletnim našim lektorjem in korektorjem, Milanom PRITEKLJEM.

Pogovor je zapisal in ga pripravil za objavo Edo Svetek.

Vsak začetek je težak

Letos mineva petnajst let, odkar je leta 1960 zagledala luč sveta predhodnica Naše skupnosti – Moščanska skupnost. To je bilo prvo glasilo občine Moste, po združitvi občin Moste in Polje pa kot Naša skupnost prvi redni mesečni časopis občinskega odbora SZDL Ljubljana Moste-Polje. Objavljal je vesti s terena in z občinske

Štefan Trobiš: „Na začetku poti smo bili glede zbiranja prispevkov popolnoma neorganizirani.“

skupščine za občane, jih seznanjal z dogodki od prav tam in pisal o vsem, kar je takratni odbor uspel važnega zvedeti. Dopisnikov ni bilo in glavno breme je ležalo na takratnem uredniškem odboru, saj so bili njegovi člani tudi dopisniki, uredniki in skrbniki celo za finančno plat izhajanja časopisa. Prvi urednik glasila je bil Štefan Trobiš, ki je dve leti skrbel, da je glasilo redno izhajalo.

„Na kak način ste prišli do mesta urednika Moščanske skupnosti?“

– Vseskozi sem bil aktiven družbenopolitični delavec na terenu, največ pa v SZDL. Ta je čutila, da v občini primanjkuje glasilo, s katerim bi seznanjali občane o dogajanju na terenu in v občini. Zato je prav od nje prišla pobuda za izdajanje tega glasila. Ker pa sem bil ravno pri roki in voljan delati, so me postavili za glavnega urednika.

„Od kod ste dobivali gradivo za posamezne številke?“

– Takrat smo bili popolnoma neorganizirani glede zbiranja prispevkov. Nismo imeli dopisnikov in uredniški odbor je moral pripraviti vse sam, posebno še tehnični urednik, katerega smo za tehnično urejanje lista le morali imeti. Tudi honorarjev za prispevke nismo dobivali, saj je še vse dišalo po prostovoljnih akcijah in prostovoljnem delu.

„Pišete tudi danes?“

– V glasila in časopise ne, pač pa pripravljam zgodovino delavskega gibanja za Kočevsko. Vseskozi mislim, da nimam roke za pisanje in zato se tega tudi ne podstopam.

„In kako gledate danes na Našo skupnost?“

– Zelo dobro sem seznanjen z njim in ga redno prebiram. Prepričan sem, da odgovarja namenu, za katerega je bil postavljen, saj ga ljudje radi sprejemajo. To pa je prav gotovo tisto, česar si tudi uredniški odbor najbolj želi.

Izpopolnjevali bomo vsebinsko zasnovo časopisa

Od maja letos ste novi urednik Naše skupnosti in tretji po vrsti. Kako ste sprejeli to imenovanje?

„Naša skupnost kot osrednje komunikacijsko sredstvo občanov v občini visoko cenim. Delovno dolžnost urednika sem sprejel z velikim pomislekom ali bom zmogel z izkušnjami, ki jih imam na področju informiranja v industriji, zadostiti zahtevam, ki jih na področju občine pred Našo skupnost postavlja sedanji „novi“ čas. Sprejel sem in trdil se bom.“

Kakšno politiko mislite voditi?

„Nimam svoje politike in ne nameravam je imeti. Sem za podružljanje vseh sredstev javnega obveščanja, tako kot nam to prinaša nova ustava. Skupaj s člani uredniškega odbora bom izpolnjeval in praktično oblikoval vsebinski koncept in zasnovo Naše skupnosti, kot nam jo bo narekoval izdajatelj – to je SZDL – prek družbenega organa časopisa – izdajateljskega sveta. Po drugi strani pa bomo člani uredniškega odbora z vsemi praktičnimi mož-

Slavko Gerlica: „Sedanji koncept glasila bomo dograjevali.“

nostmi, močjo in sposobnostjo prisluhnili našemu občanu. Drugače povedano: Ustvarjali bomo možnosti, da bo naš občan, organiziran v družbenopolitičnih organizacijah, krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah ali le kot bralec Naše skupnosti obenem tudi njen oblikovalec. Tako bodo kreatorji politike pravzaprav občani.“

Kakšna naj bo v bodoče Naša skupnost in ali bo v bodoče posvečala več pozornosti tako imenovanim polemičnim člankom?

„Koncept Naše skupnosti, ki se je izdelal v petnajstih letih, nam je ugajal. Ta koncept bomo v temeljih brez dvoma še obdržali, le dograjevali ga bomo z novimi zahtevami, ki jih prinaša delegatski sistem in nasploh velik polet samoupravne demokracije naše družbe. Če je bila prej v skupščinskih zbornih pečeh odbornikov, je sedaj v njih armada delegatov, ki vsa vprašanja pred sprejetjem v skupščini obravnavajo v temeljnih delegacijah. To je sprememba razsežnosti, ki se je še prav ne zavedamo in se bo morala odražati na straneh Naše skupnosti. Časopis bo postal pomemben komunikacijski kanal, ki bo spodbujal in omogočal obojestranski pretok informacij – navzgor in navzdol.“

Glede polemičnosti se bomo držali že utrjenega pravila: Podpirali bomo zdravo, ustvarjalno polemiko, tudi v prihodnje bomo podpirali vse, kar bo družbeno koristno. Na straneh Naše skupnosti bo vedno pro-

stor za vsakogar, ki bo tako ali drugače koristil našemu delovnemu človeku – občanu. Ko bo delegatski sistem začel doobra delovati, pričakujemo več polemike – usmerjali jo bomo v reševanje naših temeljnih vprašanj, v izpolnjevanje družbenega programa ter hitrejšega gospodarskega in samoupravnega razvoja občine.

Na napakah smo se učili

Drugi urednik Naše skupnosti je bil Bogdan Šturm, ki je krojil ta list celih enajst let, vse do letošnjega aprila, ko je uredništvo prevzel Slavko Gerlica. Med njegovim urednikovanjem se je Naša skupnost razvila tako oblikovno kot vsebinsko in je danes vsaj enakovredna drugim občinskim glasilom.

Casopis se je razvijal s potrebami občine, motor tega preoblikovanja pa je bil prav gotovo glavni urednik, saj sta tako gnotna kot vsebinska stran vedno ležali na njem, oziroma na njegovih odločitvah. Vedno je znal pravilno predstaviti vlogo lokalnega časopisa pristojnim na občini, tako da so le-ti pravilno dojemali spremembe in pomen, ki naj ga list ima za občino in delo njenih organov.

Vsebinsko se je list pod njegovim uredništvom stalno krepil, obravnaval občinsko problematiko, delo samoupravnih skupnosti in organov. Predstavljal je občanom delo občinske skupščine, odbornikom pa delo na terenu. S pomočjo lista, ki je bil trdno v rokah glavnega urednika, je bilo moč posredovati širokemu krogu občanov vsa dogajanja v občini, kar je znatno pripomoglo k medsebojnemu razumevanju in spoznavanju. V list je uvedel vse smeri informiranja – od samoupravnih aktov do kulture, športa, spominov, feljtonov idr., tako da je v listu vse dobilo svoje mesto.

Bogdan Šturm: „Seje uredniškega odbora so bile vedno živahne, včasih celo zabavne.“

Začetki urednikovanja Naše skupnosti pa zbuja tudi spomine. List je bil še v povojih, izhajal je šele nekaj let, izhajanje je bilo združeno z velikimi težavami in iznajdljivostjo ter veliko mero entuziazma.

„Tovariš Bogdan, katerega leta si postal glavni urednik Nsk in kako se spominjaš teh prvih let?“

– Glavni urednik sem postal pred enajstimi leti, potem ko je Štefan Trobiš kot prvi urednik Moščanske kronike in Moščanske skupnosti prevzel drugo funkcijo. Verjetno je še takratni občinski odbor SZDL odločil zame zato, ker sem tudi do tedaj sodeloval pri tem glasilu in ker sem delo poznal. Moram reči, da je bilo vedno prijetno sodelovati pri tem glasilu, men-

da tudi zato, ker je bilo delo konkretno in mi je ležalo.

„Kako si dosegel, da je list tak, kot je?“

– Od številke do številke, iz leta v leto smo vsi v uredniškem odboru imeli zelo kritičen odnos do dela in do vsega, kar smo napravili. Vedno smo se zavedali napak in pomanjklivosti in z delom nikdar nismo bili zadovoljni. Tako je tudi prav in tako naj bi delal tudi sedanji uredniški odbor. Časopis je živ medij, zato je potrebno paziti zlasti na to, da gre v korak s časom, ker le tako ga bodo občani sprejemali.

„Na sejah uredniškega odbora se rado zgodi tudi kaj anekdotičnega. Se tudi ti spominjaš kake take prigode?“

„Res je, naše seje niso bile „mrtve – hladne“ in je bilo zato dostikrat zelo prijetno, da ne rečem kar zabavno. Spominjam pa se, da smo po neki seji zavili tudi „čez cesto“, kjer smo se ob kozarčku začeli prepirati, kdaj je bil časopis boljši: tedaj ali ob začetku izhajanja. Beseda je dala besedo in tako smo šli ob dveh ponoči v uredništvo pregledovat vse letnike časopisa in ugotavljali, kakšni so in kakšni so bili. No, ob tem je bilo veliko smeha, pa tudi tema naših pogovorov je še dolgo trajala.“

MOŽ, KI ŽE 15 LET »TREBI« PRISPEVKE ZA NAŠO SKUPNOST

Naša skupnost prav gotovo ne more mimo imena, ki že petnajst let stoji zapisano v kolofonu tega lista. To je Milan Pritekelj. Že vse od prve številke vihti po rokopisih meč reda, pravilnosti in lepote izražanja. Od njega je odvsnio, kako bo list jezikovno izzvenel, pa da bo ostalo neokrnjeno bistvo vsebine vsakega prispevka. To dostikrat ni lahko, saj dobiva rokopise, ki so vse praj kot „čisti“ – kot sam pravi. Ti pisci dostikrat niso slovniško „na tekočem“, toda teme so zanimive in to tovariša Milana privlači, da iz takih rokopisov napravi dobro, tudi prijetno branje. Včasih je bil kak članek tako napisan, da bi bilo bolje, če bi sam napisal vse znova. No, pa to ga ni ujezilo, vzelo pa mu je dosti časa, preden je tak rokopis „dobil obraz“, da je bil za med ljudi.

Tovariš Milan se s podobnimi stvarmi bojuje že petnajst let in je prav gotovo med najbolj informiranimi občani, saj gre sleherna vest skoz njegove roke – roke lektorja in korektorja. V tem ima že velike izkušnje. Za vseh petnajst let nazaj tudi kontinuirano ve, kako se je list razvijal, o čem vsem je v njem pisalo, kdo so bili dopisniki in kakšna je bila politika družbe do lista.

„Povej nam kaj o začetkih pred petnajstimi leti, oziroma kako si se pripravljal na prvo lekturo in korekturo!“

– Leta 1960 – junija meseca je bilo – sem odhajal z zagorske osnovne šole Toneta Okrogarja na novo delovno mesto v Ljubljano za učitelja slovenskega jezika na tedanje učiteljske. Družbenopolitično sem bil v Zagorju že spregel pa sem se oglasil pri tedanjem sekretarju občinskega komiteja ZK Dominiku Puharju. Menila sva se, kje naj bi poprijel in beseda je nanesla na Moščansko kroniko. Po dveh letih njenega izhajanja je navreč uredniški odbor pod vodstvom Štefana Trobiša spoznal, da je Moščanska kronika kot revija odigrala svojo vlogo, da pa družbene potrebe narekujejo glasilo, ki bi izhajalo redno mesečno in bi tako lahko močnejše odražalo bogato družbenopolitično življenje v občini. Misel je bila vabljiva in odločil sem se. Na občinskem odboru SZDL smo

Milan Pritekelj: „Začelo se je z Moščansko kroniko.“

se sestali Janez Stanovnik, Štefan Trobiš, Milivoj Tasić in jaz. Priprave so stekle. Samo tovariš Stefan je imel dveletne izkušnje, vsi pa smo bili čisti amaterji. Gradiva je bilo veliko, a treba ga je bilo prirediti za časopis. Pa smo sedli in najprej prebrali kopice poročil, analiz, načrtov in, nato pa to zapisali „s svojimi besedami“. Seveda je bilo to težko delo poleg redne zaposlitve in nekako dva meseca smo rojevali to številko. Potem smo jo svečano odnesli v Kočevje v tiskarno Urška. Po nekako tednu dni smo jo dobili v Ljubljano in jo kar sami raznesli po tovarnah, zavodih, na občino, družbenim organizacijam... Ko sedaj gledam to prvo številko, se mi kar inako stori, čeprav bi kritično oko tudi z lektorske in korektorske plati (tudi moje) našlo snov za pripombe. Vse se razvija – tudi jezik, kot mi vsi skupaj.

„Kdo so bili prvi dopisniki in kako so pisali?“

– Članom uredniškega odbora so se kmalu pridružili kot pisci prispevkov Amalija Gruden, Jože Košorok, Marija Kerenčič, Bogo Krenčič, Bogdan Šturm, pa Tone Bančič, Manica Lobnik, Marjan Rožanc, Janez Virk in drugi. Z njihovimi prispevki se je dvignila raven glasila in leta 1963 smo to izrazili tudi na zunaj tako, da smo prešli na večji format časopisa. Ker sta se v teh letih združili občini Ljubljana Moste in Polje, smo Moščansko skupnost leta 1965 preimenovali v Našo skupnost.

„Razlika med članki v prvih letih in danes?“

– Del odgovora je že v dose-
daj napisanem. Pri razvijanju koncepta glasila pa bi podčrtal predvsem težnjo uredniškega odbora in družbenopolitičnih dejavnikov, da bi Nsk nastopala čim samostojneje v odnosih do vsega širokega spektra problemov na področju vse občine. To se je odražalo na eni strani v kritičnejših prispevkih glede na probleme na ravni občine, na drugi strani pa smo kmalu začeli sistematično iskati sodelavce na terenu. Koliko smo v tem uspeli, naj presodijo bralci sami.

„Kaj te pri lektorskem in korektorskem delu najbolj privlači in kaj odbija?“

– Pisec še tako kratkega prispevka je istočasno družbenopolitični analitik ali sintetik, pa tudi zapisovalec v slovenskem knjižnem jeziku. V obsevu je usmerjeno tudi moje delo. Razumljivo torej, da sem vesel

obojestransko „zrelih“ prispevkov, da pa mi včasih uideva tudi kak vzdih ali celo kletvica. Ker pa je uredniški odbor vsa leta dokaj načrtno pripravljaval vsako številko, je prispevkov prve vrste vedno več, druge pa toliko manj, da se bom odvalil vzdihovati in preklinjati (čeprav pravijo, da je za relaksacijo tudi to dobro). Popolnoma odbil me doslej ni noben avtor. „Častna“ izjema je bil sem in tja kak „nergač“ ali jezikovni „unikum“, a tedaj sem pač po svojih močeh nastopil in s strani avtorjev ali koga drugega doslej nisem doživel kake večje „antikritike“. Na rob pa: Včasih se pojavi tiskarski škrt, včasih se kaj zaradi naglice zmuzne mimo mojih rok ipd. – a to so dolgovi, ki jih plačuje vsak časopis časa.

„Bi imel še kaj reči o prehojenju petnajstletni poti?“

– Nsk nastaja seveda kolektivno. In vendar naj podčrtam vlogo glavnega in odgovornega urednika. Kmalu po ustanovitvi je to delo prevzel Bogdan Šturm. Pravi užitek je delati s tako široko osebnostjo in da sem toliko let delal pri tem listu, je nemalo tudi njegova zasluga, saj je vodil uredniški odbor debelih deset let. Njemu ob strani je dolga leta stal Marjan Moškrič, načelen in praktičen, trdno verujoč v pozitivnega človeka naše rastoče socialistične samoupravne družbe. Ne morem tudi mimo tehničnega urednika Franceta Fajdige, ki je iz meseca v mesec v časovni stiski dobesedno skakal za prispevki, da je časopis vedno pravočasno izšel. Tu so še fotografiji, med katerimi mi je ostal v posebnem spominu Marjan Zaplatil s svojimi izredno dinamičnimi posnetki predvsem iz športa. In ne nazadnje so tu Martina, Mili in Pavla, ki so vedno pozorno in z vso natančnostjo tipkale moje ne ravno kaligrafsko pisane korekture. Si lahko predstavljate, da je tega bilo sprva mesečno ok. 30 do 40 strani, zadnja leta pa 80 do 100 ali celo več! Vsi ti so omogočali, da je z leti zrastle uredniški odbor tudi s temi službami v kolektiv, ki ga družijo delo, uspehi in težave. Dobesedno radi se imamo in kdorkoli pride med nas samo zaradi dinarja, slej ko prej odpade, če ne uvidi, da je tovarštvo tista neprecenljiva vrednost, brez katere ni niti obstoja, kaj šele napredka.

EDO SVETEK

VABILO

KRAJEVNA SKUPNOST BIZOVIK vabi vse delovne ljudi in občane krajevne skupnosti Bizovik na javno razgrnitev načrta ALEJE SPOMINOV IN TOVARIŠTVA.

Razgrnitev je v prostorih sveta KS Bizovik, Bizoviška 6/1 in bo odprta od 26. avgusta do 30. septembra 1974 v popoldanskih urah.

VLJUDNO VABLJENI

Naša SKUPNOST

GLASILO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Ustanovitelj in izdajatelj: Ljubljanska konferenca Socialistične zveze Ljubljana Moste-Polje. Glavni in odgovorni urednik Slavko Gerlica. Uredniški odbor: France Fajdiga (tehnični urednik), Ivo Gajić, Aлена Lobnik, Pavle Kos, Ivan Kuhar, Milan Pritekelj (lektor in korektor), Edo Svetek, Zvone Tušak, Lučka Ušeničnik in Janez Zupančič. List izhaja mesečno. Uredništvo in uprava: Ob Ljubljani 42/II, telefon 315-980, tekoči račun pri SDK Ljubljana 50101-678-48043, Obk SZDL Ljubljana Moste-Polje Naša skupnost. Tisk in kličje tiskarna Ljudske pravice in Ljubljani, Kopitarjeva 2. Casopis prejema vse družine v občini brezplačno na dom. Rokopisov in fotografij ne vračamo!

IZOLIRKA

LJUBLJANA – MOSTE

proizvaja materiale:

- za hidroizolacije
- za elektroizolacije
- za cestišča
- za antikorozijsko
- za termoakustične izolacije